

Sygn. akt VI GC 26/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass-Kloc

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2013 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Sp. z o.o. - K.

przeciwko: (...) S.A.

w J.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w J. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. - K. kwotę 102.108,05 zł (słownie: sto dwa tysiące sto osiem złotych pięć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 12 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty,

II. umarza postępowanie w pozostałym zakresie,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9.223,00 zł (słownie: dziewięć tysięcy dwieście dwadzieścia trzy złote) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.617,00 zł (słownie: trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

IV. zwrócić powodowi kwotę 500,00 zł (słownie: pięćset złotych) tytułem połowy opłaty sądowej od części cofniętego pozwu po uprawomocnieniu się pkt II.

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 13 maja 2013 r. sygn. akt VI GC 26/13

Powód (...) Sp. z o.o. w K. wniósł pozew o zapłatę kwoty 122.108,05 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12.06.2012r.

W uzasadnieniu swego żądania podał, że pozwany złożył u niego w dniu 04.04.2012r zamówienie na piasek łamany. W związku z tym powód wydał w/w piasek pozwanemu poprzez jego dostawę transportem kolejowym, a następnie wystawił za sprzedany pozwanemu piasek fakturę, lecz mimo terminu płatności tam wskazanego pozwany do dnia wniesienia pozwu ich nie uregulował. Z tych też względów pozew stał się konieczny.

Pozwany (...) S.A. w J. w sprzeciwie od nakazu zapłaty (k-56-59) wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W pisemnych motywach strona pozwana stwierdziła, że należność powoda wynikająca z faktury dołączonej do pozwu nie może być uregulowana, albowiem piasek zakupiony u powoda jako wykorzystywany do prac remontowo – budowlanych do dróg miał niezbyt dobrą jakość. Z tego tytułu pozwany poniósł straty, gdyż było to przyczyną opóźnień w pracach co powodowało konieczność przesuwania terminów wykonania prac.

To wszystko pogorszyło relacje pozwanego z kontrahentami. Zaznaczył, że wadliwość piasku zakupionego od powoda została zauważona już po wykorzystaniu go do robót budowlano remontowych.

Powód w odpowiedzi na powyższe w piśmie procesowym z dnia 14.02.2013r (k- 88- 89) otrzymał żądanie pozwu, zaprzeczając w sposób kategoriyczny, aby sprzedany pozwanemu piasek miał jakiegokolwiek wady, lub też, że pozwany zgłaszał powyższe do powoda przed wniesieniem pozwu w niniejszej sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strona pozwana złożyła w dniu 04.04.2012r zamówienie na zakup piasku; podała w nim, że dostawa powyższego ma się odbyć kolejną w jak najszybszym terminie na stację PKP J.; ponadto wskazała formę płatności – przelew (dowód: zeznania świadka R. K. k- 152, zamówienia k.10). Ponadto powód wystawił dla pozwanego z datą 08.05.2012r pełnomocnictwo do odbioru zakupionego towaru z stacji PKP J. wraz i podpisu przez niego listu przewozowego, faktury VAT, kwitowania przesyłek (dowód: pełnomocnictwo k- 13). Zakupiony przez pozwanego piasek łamany został przewieziony do stacji M. w dniu 12 maja 2012r (dowód: listy przewozowe k- 11-12) Sprzedaż przedmiotowego została udokumentowana fakturą VAT z dnia 07.05.2012r, nr (...) (dowód: faktura VAT k- 14).

Pozwany mimo wskazanego fakturze terminu i sposobu zapłaty za sprzedany piasek nie uiścił z tego tytułu na rzecz powoda żadnych należności. W związku z tym strona powodowa podjęła kroki w celu wyegzekwowania swoich należności poprzez pisemne wezwania do ich zapłaty z dnia 25.09.2012r (dowód: wezwanie do zapłaty k- 16).

Pozwany powyższej należności nie uregulował, nie kwestionował zakupionego piasku w jakikolwiek sposób, nie zwrócił w/w faktury;

w żaden sposób nie odniósł się do przedmiotowego wezwania do zapłaty

(zeznania świadka R. K. k- 152),

Przedstawione przez strony dowody w postaci dokumentów Sąd ocenił jako wiarygodne, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała ani ich wiarygodności, ani treści; a poza tym tworzą razem logiczną i spójną całość, wzajemnie się uzupełniając.

Ponadto Sąd przyznał walor wiarygodności przesłuchanym w toku niniejszego postępowania świadkowi, albowiem jego zeznania znajdują odzwierciedlenie w pozostałych dowodach zalegających w aktach sprawy i je uzupełniają.

Sąd oddalił wnioski dowodowe strony pozwanej zawnioskowane

w sprzeczności od nakazu zapłaty w postaci zeznań świadków, stron – sprecyzowanych częściowo w piśmie z dnia 11.02.2013r (k- 84), dowód z opinii biegłego ponowionych na rozprawie w dniu 13 maja 2013r (k- 152v).

W ocenie Sądu nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, albowiem przedmiotem dowodu są fakty o istotnym znaczeniu dla sprawy.

W tym kontekście zgłoszenie dowodów dotyczących ustalenia faktów nie mających istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 kpc) należy uznać za działania zmierzające jedynie do zwłoki postępowania (art. 217 par 2 kpc- por. wyrok SN z dnia 26.07.2000r, I CKN 975/98). Poza tym należy podnieść, że art. 227 kpc obejmuje fakty sporne, ale nie tylko twierdzone przez jedną ze stron, a zaprzeczone przez drugą, lecz także fakty budzące wątpliwość sądu co ich zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. Ocena czy określone fakty mają znaczenie dla

rozstrzygnięcia istotne znaczenie zależy nie od tego, jakie są fakty, lecz także – a nawet w pierwszej kolejności – od tego jak sformułowana i rozumiana jest norma prawna, która w rozstrzyganej sprawie została zastosowana. Każdy stan faktyczny jest bowiem oceniany w aspekcie konkretnego przepisu prawa materialnego, które to prawo wyznacza zakres koniecznych ustaleń faktycznych, jakie powinny być w sprawie poczynione i jednocześnie przepisy prawa materialnego mają rozstrzygające znaczenie dla oceny, czy określone fakty, jako ewentualny przedmiot dowodu, mają wpływ na treść orzeczenia (por. wyrok SN jak wyżej).

Mając na uwadze powyższe Sąd w sposób szczegółowy odniesie się do motywów oddalenia w/w wniosków dowodowych pozwanego oceniając poniżej zasadność zarzutów pozwanego.

Bezsporne w sprawie było, że strony zawarły umowę kupna- sprzedaży na podstawie której przedmiot umowy został pozwanemu wydany za cenę

i w ilości wskazanej w fakturze VAT, której treść pozwany nie kwestionował;

i który to piasek pozwany odebrał.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył, co następuje:

Na wstępie należy podnieść, że w sprawach cywilnych nie jest sprawą sądu zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśniania twierdzeń strony i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów istotnych zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 kpc). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która wywodzi z tych faktów skutki prawne (art. 6 kc) (por. wyrok SN z dnia 17.12.1996r, I CKU 45/96).

W związku z tym wypada również podnieść, że jeśli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na stronie pozwanej spoczywał ciężar udowodnienia ekscpejji i faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa (por. wyrok SN z dnia 20.04.1982 sygn. akt I CR 79/82 niepublikowane).

Powód przedstawił dowody w postaci zamówienia, listów przewozowych, zeznań świadka, które w ocenie Sądu wykazały, że powód wydał pozwanemu skutecznie objęty w/w zamówieniem piasek, a pozwany go odebrał.

W tej sytuacji skoro pozwany zakwestionował w sprzeciwie jakość zakupionego piasku winien to wykazać. Jednak rozważając tę kwestię należy podnieść, że pozwany formułując ten zarzut nie wskazał, ani czy piasek był zły jakości w całości czy tylko w jakiejś określonej części; nie podał w jaki sposób i kto tę wadę ujawnił ze wskazaniem konkretnej daty zaistnienia tej okoliczności; również nie zawarł twierdzeń dotyczących rodzaju tych wad;

nie podniósł również w sprzeciwie od nakazu zapłaty w ogóle okoliczności w zakresie zawiadomienia powoda o ujawnionych wadach.

Odnosząc się do kwestii podniesionej przez pozwanego w sprzeciwie od nakazu zapłaty w zakresie złej jakości zakupionego od powoda piasku należy na początku zauważyć, że wskazanie przez pozwanego przepisów prawa materialnego, mających stanowić podstawę prawną orzeczenia, jakkolwiek niewymagane, nie pozostaje bez znaczenia dla przebiegu procesu i wyniku sprawy, albowiem pośrednio określa także okoliczności faktyczne uzasadniające podniesione zarzuty (tak pośrednio wyrok SN z dnia 11 marca 2011r., II CSK 402/10, Lex nr 846557).

Sąd Okręgowy, mając na uwadze że pozwany w żaden sposób nie sprecyzował z jakiego tytułu formułuje swoje zarzuty w zakresie braku obowiązku zapłaty na rzecz powoda Sąd postanowił w pierwszej kolejności rozważyć jego zasadność powyższego w świetle przesłanek art. 471 kc.

Zgodnie z art. 471 kc dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Skoro powstał stosunek zobowiązaniowy, to wierzyciel ma prawo oczekiwać,

że dłużnik spełni obciążające go świadczenie. Brak spełnienia świadczenia oznacza niewykonanie zobowiązania. Przy nienależycie wykonanym zobowiązaniu świadczenie wprawdzie jest spełnione, lecz nie jest ono prawidłowe, gdyż odbiega w większym lub mniejszym stopniu od świadczenia wymagalnego. Następstwem niewykonania lub nienależycie wykonania zobowiązania jest najczęściej powstanie szkody. Trzecią przesłanką odpowiedzialności kontraktowej jest istnienie normalnego związku przyczynowego pomiędzy naruszeniem przez dłużnika więzi zobowiązaniowej, a szkodą wierzyciela. Ciężar udowodnienia wszystkich w/w przesłanek, zgodnie z art. 6 kc, obciąża wierzyciela (tutaj pozwanego).

Przenosząc powyższe na grunt rozpatrywanej sprawy należy wskazać, że powód poprzez przedłożenie w/w dowodów wykazał, że pomiędzy stronami istniał stosunek zobowiązaniowy, na mocy którego pozwany sprzedawał pozwanemu piasek do wyrobu masy bitumicznej . Nie wykazał jednak żadnej z przesłanek odpowiedzialności kontraktowej.

Szkoda jest pojęciem o charakterze doktrynalnym. Orzecznictwo i doktryna, podejmując próby określenia szkody, posiłkują się znaczeniem tego słowa w języku powszechnym oraz treścią regulacji normatywnych, które wiążą ze szkodą określone konsekwencje (komentarz do art. 361 kc A. Olejniczak, Lex 2010). Szkodą jest uszczerbek w prawnie chronionych dobrach poszkodowanego. W piśmiennictwie i judykaturze dla określenia szkody używa się terminu „uszczerbek”, aby wskazać na stan niekorzystny dla poszkodowanego. Najczęściej formułowane jest zastrzeżenie, że szkodą jest wyłącznie uszczerbek powstały wbrew woli poszkodowanego, dla odróżnienia szkody od nakładów, wydatków i innych umniejszeń majątku poszkodowanego ponoszonych przez niego dobrowolnie i niewymuszonych danym zdarzeniem, lecz innymi okolicznościami (por. wyrok SN z 20 lutego 2002 r., V CKN 908/00, LEX nr 54365; por. także F. B. (w:) Komentarz, t. II, 1972, s. 871; W. C., Prawo zobowiązań w zarysie, W. 1968, s. 118; Z. R., A. O., Zobowiązania, 2008, nb 233; A. S., Ustalenie odszkodowania według przepisów kodeksu cywilnego, NP 1965, nr 4, s. 334 i n. Użyteczność tego kryterium definiowania szkody jest jednak także kwestionowana (por. Z. Banaszczyk (w:) K. Pietrzykowski, Komentarz, t. I, 2005, art. 361, nb 27; M. Kaliński, Szkada na mieniu..., s. 178-182;

K. Zagrobelny (w:) E. Gniewek, Komentarz, 2008, art. 361, nb 34). W świetle art. 361 § 2 kc na szkodę składają się zarówno straty jakie poszkodowany poniósł jak i korzyści które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Pozwany w niniejszej sprawie nie udowodnił, ani zdarzenia wyrządzającego szkodę, ani szkody, ani także związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem wywołującym szkodę, a szkodą.

W tych okolicznościach przeprowadzenie dowodów zawnioskowanych przez stronę pozwaną na okoliczności dotyczące ustalenia jedynie wadliwości towaru dostarczonego przez powoda nie miała istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy , przy braku wniosków dowodowych na wykazanie pozostałych z w/w przesłanek. Należy tu zaznaczyć ,że okoliczności sporne dotyczą faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 kpc) , a nie wszelkich okoliczności podnoszonych przez strony (por. wyrok SN z dnia 19.05.1997r, sygn. akt I PKN 179/97).

Ponadto wypada podnieść ,że art. 566 kc jest przepisem szczególnym w stosunku do przepisu art. 471 k.c. jako ogólnego, określającego generalne zasady odpowiedzialności odszkodowawczej w reżimie odpowiedzialności kontraktowej. Artykuł 566 k.c. jest jednak przepisem szczególnym, tylko jeżeli chodzi o odpowiedzialność z tytułu rękojmi. Stosownie do jego treści jeżeli z powodu wady fizycznej rzeczy sprzedanej kupujący odstępuje od umowy albo żąda obniżenia ceny, może on żądać naprawienia szkody poniesionej wskutek istnienia wady, chyba że szkoda jest następstwem okoliczności, za które sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności. W ostatnim wypadku kupujący może żądać tylko naprawienia szkody, którą poniósł przez to, że zawarł umowę, nie wiedząc o istnieniu wady; w szczególności może żądać zwrotu kosztów zawarcia umowy, kosztów odebrania, przewozu, przechowania i ubezpieczenia rzeczy oraz zwrotu dokonanych nakładów w takim zakresie, w jakim nie odniósł korzyści z tych nakładów.

Roszczenia odszkodowawcze z art. 566 kc (w granicach dodatniego i ujemnego interesu, co wynika z treści i celu tego przepisu), uzupełniają zakres uprawnień nabywcy z tytułu rękojmi (M. M., Rękojmia i gwarancja, Pr. Sp. 1997, nr 10,

s. 34). Kupujący, który utracił uprawnienia z tytułu rękojmi, może więc dochodzić od sprzedawcy naprawienia szkody, spowodowanej wadą fizyczną rzeczy na ogólnych zasadach odpowiedzialności dłużnika za nienależyte wykonanie zobowiązania (art. 471 k.c.) - wyrok SN z 4 stycznia 1979 r., II CR 1/79, NP 1980, nr 11-12, s. 194, z glosą M. N. tamże. Komentowany przepis jest w istocie przepisem kolizyjnym, dopuszczającym w razie odstąpienia od umowy lub żądania obniżenia ceny z tytułu rękojmi za wady fizyczne odpowiedzialność odszkodowawczą na zasadach ogólnych, przewidzianych w art. 471 k.c. Jeśli kupiony towar jest wadliwy, nabywca ma wybór co do sposobu uzyskania rekompensaty od sprzedawcy: może dochodzić swych praw z rękojmi za wady, może też żądać odszkodowania za faktyczną szkodę, jakiej doznał wskutek wadliwości towaru (wyrok SN z 25 sierpnia 2004 r., IV CK 601/03, Mon. Praw. 2004, nr 18, s. 823). Wydaje się, iż wybór takiego czy innego postępowania będzie podyktowany możliwością wykazania przesłanek roszczeń określonych w odnośnych przepisach (E. B., N. unormowanie odpowiedzialności cywilnej za produkt „ (...)”, nr 9, s. 40). Żądanie odszkodowania nie musi być przy tym poprzedzone próbą realizacji uprawnień, jakie przysługują kupującemu w ramach rękojmi (J. Jezioro (w:) E. Gniewek, Komentarz, 2006, s. 972). Roszczenie odszkodowawcze kupującego wobec sprzedawcy nie może być w sposób oczywisty skuteczne bez wykazania wady rzeczy sprzedanej i związku przyczynowego między wadą a szkodą (wyrok SN z 7 lipca 2000 r., III CKN 889/98, LEX nr 51358).

Kolejną kwestią jest rozważenie czy pozwany formułuje swój zarzut dotyczący złej jakości sprzedanego piasku z tytułu uprawnień jakie mu przysługują na podstawie art. 556 kc. Z treści sprzeciwu nie wynika, aby pozwany zawiadamiał powoda o wadach przedmiotowego piasku. Ta okoliczność została również wykazana przez powoda w składanych twierdzeniach i dowodem w postaci zeznań w/w świadka; gdyby przyjąć, że nastąpiło to w złożonym sprzeciwie od nakazu zapłaty to z powodu braku wykazania przez pozwanego kiedy konkretnie te wady się ujawniły w jakich okolicznościach (bo za takie nie można uznać wskazane w sprzeciwie od nakazu zapłaty tj. że „zostały zauważone już po wykorzystaniu go do robót budowlano-drogowych”) nie można ustalić, czy nastąpiło to zgodnie z art. 563 par 2 kc. Poza tym pozwany jak już podniesiono nie sformułował twierdzeń w zakresie rodzaju tych wad oraz z jakie uprawnienia w zakresie rękojmi chce w tym procesie realizować.

Z tych też względów Sąd uznał, iż brak jest podstaw do przeprowadzania dowodów zawnioskowanych przez stronę pozwaną w zakresie jak wyżej podniesiono, albowiem w tych konkretnych okolicznościach sprawy nie miałyby istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia. W zakresie dowodu z opinii biegłego należy dodatkowo podnieść, że specyfika prac budowlano-drogowych wykonana z użyciem mas bitumicznych nie pozwala w chwili obecnej dać jednoznacznej pewności, iż przeprowadzone czynności biegłego w wersji zawnioskowanej przez pełnomocnika pozwanego na rozprawie w dniu 13 maja 2013r na pewno dotyczyły by partii piasku (kruszywa) sprzedanego przez powoda pozwanemu.

Na koniec należy podnieść, w zakresie oddalenia wniosku dowodowego pozwanego dotyczącego zeznań stron, że z treści art. 299 kpc wynikają relacje dowodu z przesłuchania stron do całokształtu materiału dowodowego zebranego w danej sprawie, traktując wypowiedź dowodową strony jedynie jako ewentualnie- w zależności od okoliczności – jako uzupełnienie materiału dowodowego. Z tego przepisu wynikają również konsekwencje zarówno co do momentu, w którym może zapaść decyzja sądu o przeprowadzeniu dowodu z przesłuchania stron, jak też co do zakresu przedmiotowego tego dowodu. Ograniczenia te są konsekwencją założenia o nikłej wartości dowodowej wypowiedzi osoby zainteresowanej wynikiem postępowania (por. orz. SN z dnia 17.01.1966r, nr 9poz.209 oraz glosa W. Siedlecki do wyroku SN z 24.03.1969r, III CRN 419/68, OSNCP 1969, nr 12 poz. 231, orz. SN z dnia 17.11.1946r., C III 719/45).

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania oraz tezy dowodowe sprecyzowane przez pozwanego w zakresie tego dowodu (k-84,57) należało również oddalić ten dowód na podstawie art. 227 kpc w zw. z art. 233 kpc.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art. 535 kc powództwo uwzględnił, o czym orzeczono w pkt. I wyroku; o odsetkach

w oparciu o treść art. 481 kc. W zakresie pkt. II wyroku – na podstawie art. 355 kpc w związku z cofnięciem pozwu w części kwoty 20.000,00 zł pismem z dnia 22.01.2013r (k- 80); konsekwencją powyższego było orzeczenie w pkt. IV wyroku – na zasadzie art. 79 pkt. 1 ust.3a Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28.07.2005r .

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje uzasadnienie w art. 98 § 1 kpc oraz § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2002, Nr 163, poz. 1349). Na koszty poniesione przez stronę powodową składają się opłata sądowa od pozwu,

opłata skarbową z tytułu udzielenia pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz kwota 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Zarządzenie :

- odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnom. strony pozwanej,
- kal. 14 dni